

Кава з кардамоном (скорочено)

Йоанна Ягелло

Йоанна Ягелло

Роман "Кава з кардамоном"

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Пролог

Молоду вагітну жінку і її маленьке немовля, що сиділо в неї на колінах, фотографував чоловік. Жінка ще не знала, що доля готує їй несподіванку.

Вересень

I

Зранку Лінку розбудив кудлатий собака Фікус, який хотів гуляти. У дівчини була власна, але маленька кімнатка. Лінка виглянула у вікно – надворі був дощ. Сьогодні мала бути лінійка з нагоди початку навчального року. На кухні дівчина знайшла записку від мами, яка просила відвести молодшого братика до школи. Лінка розлютилася, бо мама в записці називала її Халіна, а це ім'я дівчині не подобалося. І братик звався Казимеж, Лінка теж не любила цього імені, тому називала його Кай. А ще Лінка сердилась, що весь час їй "доручали" братика.

Шестирічний братик вередував. На щастя, садочок був недалеко від дому. Вихователька була незадоволена через запізнення і відсутність у братика тапочок і жодної іншої речі зі списку, який роздавали батькам перед самими канікулами.

Лінка вчилася у звичайній двоповерховій гімназії. Дівчина ніколи не приховувала, що на світі існують речі цікавіші, ніж навчання. Лінка трохи спізнилася. У класі сидів новий класний керівник –математик Яцек Шрон. Лінка сіла на своєму місці біля подруги, чорнявої красуні Наталії. На відміну від Лінки, Наталія завжди була підготовлена й організована.

Лінка помітила незнайому дівчину у класі. Новенька звалася Кася.

Після школи Лінка і Наталя пішли до Лінки. Наталя перебирала гардероб подруги, але все було замалим, завеликим, немодним. Наталія провела канікули в Португалії (була з заможної родини) і привезла Лінці музику фадо. Лінка захоплювалася фотографією і хотіла професійно цим зайнятися. Наталія дивилася на фото і згадала, що її двоюрідний брат Адріан ходить до приватного мистецького ліцею. Наталія написала йому смс. Але Лінка подумала, що плата за навчання у приватному ліцеї зависока для її родини. Андріан відписав приїжджати в ліцей, де він все розповість.

У ліцеї до дівчат підійшов світловолосий хлопець. Він вчився на художника і розповів, що у ліцеї усі предмети звичайні, але є ще блок мистецьких. Платня немала,

але можна виграти конкурс і звільнитися від плати. Цьогоріч на конкурс треба було підготувати цикл із десятих— п'ятнадцятих фотографій на тему "Мої місця".

Потім подружки пішли на морозиво, і Наталя попросила Лінку піти з нею завтра після уроків на кастинг реклами.

Вдома мама попросила Лінку сходити купити канцтовари для Казика, бо сама часу не має і щось друкувала. Мама дала гроші і Лінці на підручники і зошити. Лінка розповіла про приватний ліцей, але мама сказала, що на це потрібно багато грошей.

Останнім часом мама була мов чужа, не звертала увагу на дітей. Весь час сиділа за ноутбуком, або відсутнім поглядом дивилася у вікно. Дівчина гадала, що причиною такої поведінки було мамине перепрацювання.

II

У великому офісному центрі відбувався кастинг. Адміністраторка дала анкету ще й Лінці. Дівчата заповнили анкети і чекали в черзі.

Наталія не пройшла. А Лінка лише сказала, що її звати Халіна Барська, їй п'ятнадцять років, а далі слова реклами забула. Дівчина звернула увагу на фотографа з неймовірно блакитними очима. Лінка розсміялася, коли забула слова, і вибігла. За дівчатами вибіг фотограф. Він дав свою візитку Лінці і попросив зателефонувати.

III

Лінка зателефонувала через два тижні. Фотограф запросив її на фотосесію, хоча говорив, що це дуже дорого. Дівчина не розповіла нічого Наталії.

Нового класного керівника Лінка називала Леон-кілер. Він був симпатичним, проте мав одну ваду: викладав математику, яку Халіна не розуміла. А завтра мала бути контрольна. І фотосесія теж мала бути завтра.

IV

Зранку Лінка вдала, наче йде до школи. У рюкзак поклала білу легку сукенку і поїхала до фотографа. Вона линяла зі школи вперше в житті. Рівно об одинадцятій Лінка увійшла до знайомого вже офісного центру. Фотограф відправив її у ванну перевдягатися і сказав нафарбуватися яскравіше.

Фотографа звали Мацек. Він підвів дівчину до дзеркала, торкався її, хвалячи її красу. Фотоапарат клацав десятки знімків. Було неймовірно гаряче. Потім Мацек сказав скинути сукенку. Лінка не розуміла, що з нею відбувається, коли слухняно знімала плаття. Мацек ледь скривився, побачивши її звичайні бавовняні трусики й ліфчик зі Снупі. Фотограф відправив її до шафи, щоб вдягнула щось краще. Дівчина вибрала чорне бікіні. Коли сіла на канапі, то вся тремтіла, утупившись в об'єктив фотоапарата. Мацек дав їй випити пива. Після кількох ковтків почала реагувати на Мацекові накази. Коли все закінчилося, Лінка почувалася виснаженою. Фотограф сів біля неї, почав гладити. Лінка сама не розуміла, як сталося, що вони почали цілуватися. Коли Майек почав розпускати руки, Лінка відскочила мов попечена і пішла геть.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

V

Завтра мала бути контрольна з хімії. Лінка не могла зосередитися. Тому повела Фікуса прогулятися. Лінка згадувала фотографа, не знала, що про все це думати, але в одному була впевнена. Вона сумувала. Ніколи досі Лінка не закохувалася. Дівчина раптом відчула, що вона така самотня. Лінка розплакалася.

Жовтень

Знову наснився той самий сон: мама з дуже довгим темним волоссям танцює боса в білій сукенці. Раптом дзвонить телефон. Лунає крик. Лінку огортає тепла чорна темрява, ніби вона летить у бездонну прірву. Лінка хоче падати, але чорна темрява не хоче її прийняти, випихає назад, нагору. Дівчина виринає над поверхнею води, її міцно обіймають чийсь теплі руки. Дівчинка кричить: "Мамо!" і в цю мить прокидається.

I

Фотографії вже були готові. Халіна насилу впізнала на них себе. Якість знімків була дуже гарною. Вона призналася, що теж фотографує, але у неї так не виходить. Мацек говорив, що найважливіше – освітлення. Почав демонструвати, як від освітлення залежить якість фото

Лінка зачаровано дивилася на Мацека і хотіла, щоб він її поцілував. І тоді Мацек підійшов і просто обійняв її, погладив Лінку по спині. Вони поцілувалися. Вуст, рук, усього було занадто багато, дівчина втрачала над цим владу й тоді раптом випручалася і сказала, що не може. Тоді Мацек сказав: "Немає співпраці, то й фоток нема". Лінка могла хіба викупити їх за великі гроші.

II

Лінка вважала себе ідіоткою. А тоді надумала купити фото, бо мала трохи грошей після канікул, та й бабця Стефа віднедавна теж їй дещо підкидала на плівки й друк фоток. Лінка мала двісті злотих.

Дівчина мала декілька своїх дитячих фото. Тоді не було кому фотографувати, бо тато загинув в автокатастрофі. Кай мав багато фото, він був братом Лінки лише по мамі. Мамин теперішній чоловік – Адам. Коли він з'явився, мама була щаслива. А зараз знову вибухає, репетує на всіх без причини. Та найчастіше цілими днями просиджує мовчки за ноутбуком.

Лінка знала, що мама з вітчимом узяли в банку великий кредит, щоб усім стало місця в новій квартирі. У Лінки й Кая були власні кімнати, крім того, була велика вітальня й спальня мами й Адама. Лінці Адам подобався., бо був спокійний і зовсім не нервував, на протигагу мамі. Останнім часом Лінка рідко бачила Адама, бо він багато працював.

Лінка хотіла мати фото, які зробив Мацек, хоча від самої думки про те, що з Мацеком доведеться знову зустрітися, її охоплював жах.

III

У студії Мацек фотографував голу дівчину. Лінка зайшла і сказала продати їй фото.

Вона дала 200 злотих. Мацек віддав фото, але сказав, що тепер їх в агенції ніхто не побачить

Лінка схопила їх і вибігла із зали. Подзвонила мама і сказала, що Кая забере бабця Ружа й приведе додому, а Лінка має бути вдома, бо бабця відразу піде до перукарні. У Лінки були три бабусі: у Варшаві, Кракові й Сероцьку. Варшавська бабця Ружа найменше з усіх нагадувала бабцю, бо народила Адама зовсім молодою й досі поводитися, як дівчисько, розлучилася з Адамовим татом і щоразу мала нового "друга". Бабуся була добряче схибнута, та Лінка дуже її любила.

IV

У День Учителя в гімназії Леон здивував: він був сьогодні "учнем", а кожен витягав жеребок, вчителем якого предмету буде. Халінін папірець був чистим, але Наталія мала бути вчителем образотворчого мистецтва. Вчитель дав час підготуватися, кожен мав провести урок за 10 хвилин.

Наталія придумала, щоб клас малював портрет Леона. У новенької, Касі, вийшов дуже гарний портрет. Дівчина мала зріст від сили метр п'ятдесят. Худорлявенька, вона здавалася тендітною, мов пташка. У неї було коротке темне волосся й великі очі, обведені темними колами. Новенька рідко озивалася і, хоча від початку навчального року минуло вже кілька тижнів, ніхто, власне, нічого про неї не знав. Леон посадив її за першу парту, Кася сиділа з Міхалом, а той був класним хлопцем. Лінка відразу догадалася, що Наталія зла на Касю, бо їй подобається Міхал.

Наталія дізналася від когось про фотосесію Лінки. Тож подружки посварилися, бо не говорили одна одній всього. Наталя пішла геть, а Лінка наздогнала Касю, почала з нею розмовляти і запросила до себе в гості.

Вдома Лінка думала про те, що раніше вони з Наталією довіряли одна одній все. На мить їй захотілося подзвонити до подружки і якось виправити цю ситуацію, щоб усе стало знову, як раніше. Але не подзвонила.

V

Лінка почувалася самотньою: мама з Адамом сварилися, Наталія з нею не розмовляла. Лінка не пішла з класом в кіно і сиділа з Каєм. Мама сказала, що йде на іменини до подружки. Адам теж ішов до друга. Мама й Адам поводитися як люди, що просто живуть під одним дахом.

Останнім часом у школі справи були все гірші. Лінка слухала португальський диск, подарований Наталією. Раптом подзвонила бабуся Стефа з Кракова. Вона сказала, що виходить на пенсію і тепер частіше бачитиметься з онукою. А коли бабуся попросила до телефону маму, виявилось, що її немає вдома, і ніхто не знає, де вона. Адам сказав Лінці, що в мами, напевно, є хтось інший. Лінка бачила, що мама поводитися дивно, постійно десь зникала. Нею і Каєм узагалі не займалася. Дівчина співчувала Адаму. Вони до першої години ночі чекали маму, але вона написала смс Адамові, що має справи. Лінка заснула на дивані, а вітчим відніс її у ліжко.

VI

Зранку мами не було. У школі Халіна сиділа як на голках. Під кінець уроків Лінка

усвідомила, що встигла схопити три одиниці. Класний керівник лишив Лінку після уроків, щоб поговорити. Вона мовчала. Він сказав, щоб прийшли батьки.

Вдома Лінка помітила, що маминих речей і валізи немає. Раптом з'явилася мама з Каєм. Братик пішов дивитися мультики, а мама сказала Лінці, що має на два тижні поїхати з Польщі, щоб залагодити певні справи. Лінка мало не плакала.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Листопад

Голоси гучнішають і вщухають. Чийсь долоні гладять її волосся. Голоси жаліють її. Голоси вбрані в чорний одяг, жінки без облич несподівано перетворюються на зграю чорних галок, які злітають високо і раптом падають їй під ноги. Вона дивиться на свої чорні лаковані туфлі, на палицю, яку тримає в руках. Штурхає її кінцем мертву галку. Викопує для неї невеличку ямку в бабусиному садку в Сероцьку й прикрашає могилку кольоровими скельцями й засохлими братками. Одним з уламків скла порізала палець і кличе маму, але її нема. У спальні лежить мертва галка, дівчинка біжить і провалюється в порожнечу.

I

Лінка з бабусею Боженою з'їздила на могилу батька.

Після маминого від'їзду обов'язків у Лінки побільшало. Довелося відводити Кая до садочка. Забирала малого бабця Ружа, але швиденько передавала онука Лінці й утікала до своїх "друзів" і танців. Адама практично цілими днями не було, тож дівчина купувала якісь продукти, прала речі. Лінка пообіцяла Леонові, що виправить погані оцінки, почала вчитися. Адам сказав, що в мамі нікого нема, але не сказав, які у неї справи. Лінку турбували кошмари.

На цвинтарі Лінка дивилася на могилу батька, якого не пам'ятала. Дівчина запитала бабусю, чи маленькою не знаходила мертву пташку. Бабуся сказала, що Лінка у 4 чи 5 років знайшла мертву галку і поховала в садку.

Тепер дівчина розуміла, що її сни – це спогади з минулого.

II

Кожен день для Лінки був однаковим. Вона вставала о шостій, приймала душ, одягала Кая. Вона перестала щодня мити голову, як робила це досі, коли мама була вдома. Натягала на себе якісь лахи, досить, аби вони були більш-менш чисті. Машинально робила собі бутерброди. Відводила братика до садочка. На уроках сиділа тихенько. Робила конспекти. Якщо її викликали до дошки, іноді навіть непогано відповідала. Наталія дедалі рідше запитувала, що з нею діється, бо Лінка ніколи не відповідала. З Адамом вона теж майже не говорила. Знала, що він їй бреше, адже мусить знати, куди поділася мама. Мама жодного разу не подзвонила й не написала.

Одного разу до них приїхала гостювати баба Стефа (мамина мама).

III

Величезним плюсом приїзду бабці Стефи було те, що дім знову став затишним.

Удома завжди була гаряча страва, не кажучи вже про пироги, які бабця пекла зі справжньою пристрастю. Бабця займалася Каєм.

З Наталією Лінка майже не розмовляла. Інших друзів у неї не було, зрештою, навіть якби й були, то про що з ними можна говорити? Про маму, яка несподівано зникла? Про Мацека? Їй здавалося, що таким не можна ділитися з однокласниками. Навіть із Наталією, хоча раніше та була її найближчою подругою.

Була середина листопада. Лінка пішла у торговий центр, який уже прикрасили до Різдва. Там Лінка зустріла Касю з її батьками, які купили дівчині багато книжок, а потім дали гроші і пішли. Кася і Лінка пішли у фастфуд. І там Каська сказала, що це її прийомні батьки. Каська провела в дитячому будинку все життя. Дитиною Кася дуже хворіла, невідомо було, чи вона взагалі ходитиме. Але видужала і недавно її взяли прийомні батьки. В дитячому будинку Кася підслухала, що її справжня мама відмовилася від неї, бо дівчинка була хвора.

IV

Лінка боялася, що її мама не повернеться. Може, в неї дійсно хтось є, вона народить йому дитину, а Лінка стане непотрібною.

Дівчина вирішила дізнатися більше про своє дитинство, щоб дізнатися, що є причиною її кошмарів.

Падав перший сніг. Лінка згадала слова бабусі Божени про те, як Лінка закопувала галку у замерзлу землю. Але ж в Сероцьку Лінка проводила тільки літні канікули.

Вдома Лінка запитала бабусю Стефу, чи відвозили її в Сероцьк взимку чи навесні. Бабуся сказала, що може й відвозили. Лінці здалося, що баба виглядає роздратованою і щось від неї приховує.

Тоді Лінка вирішила, що поїде до баби Божени. Може, вона щось знає про маму? Бабуся Стефа не скаже нічого, це вже зрозуміло. Краківська бабця була непохитною мов скеля. А баба Божена – хороша й лагідна.

V

Нагода трапилася наприкінці листопада. Уроків не було, бо в гімназії прорвало трубу. Лінка приїхала в Сероцьк. У удинку нікого не було. Дівчина трохи покрутилася порожнім засніженим садком, а тоді вирішила повернутися до містечка й пошукати бабусю.

В одному барі Лінка купила собі чаю, і одна жінка-блондинка спитала дівчину, що вона тут робить. Тоді Лінка розповіла, що приїхала до бабусі. Жінка виявилася сусідкою бабусі. Жінка розповіла, що пам'ятає, як Лінка маленькою жила у бабусі, як раз Лінка захворіла і чоловік цієї жінки віз Лінку до лікаря, а потім мама забрала Лінку назад до Варшави. А діти цієї жінки колись гралися з маленькою Лінкою, яка жила тут три або й чотири роки. Мама Лінки приїжджала, коли не дуже хворіла на голову.

Лінка відчула, як їй паморочиться в голові від почутого. Випила останній ковток чаю, подякувала й вийшла на вулицю. Прийшла до будинку бабусі. Двері були відчинені (тут довіряли сусідам і не замикали дверей). Лінка не перевірила, чи двері були відчинені першого разу. Дівчина хотіла дочекатися бабусю, але не втрималася і

пішла нагору. Нагорі була колишня татова кімната. Між книжками Лінка знайшла фотографію. На фотографії була молода жінка. Її мама. Вона сиділа на лавці. На маминих колінах сиділо немовля. Лінка впізнала себе. Середина фотографії вийшла неякісною, білуватою. Лінці уже був час іти на автобус. Дівчина захвала фото до рюкзака, щоб потім зробити копію для мами.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Грудень

У саду повно білих квітів. Бабуся пояснює, що з них виростуть яблука. Дівчинка питає, чи мама померла, чи приїде влітку. Бабуся каже, що обов'язково приїде.

I

У Лінки не було нагоди розпитати маму про фото, бо та не приїздила. Може, на свята, так принаймні казав Адам.

Наближався кінець першого півріччя. Багато вчителів повиставляли оцінки ще до свят, бо після Нового року навчання тривало лише два тижні, а тоді були зимові канікули. Повернувшись додому, Лінка зачинялася у своїй кімнаті, щоби вчитися.

Лінка геть забула про день святого Миколая. А їй потрібно було купити подарунок для однокласника чи однокласниці (Леон вирішив завчасно не вибирати, хто кому даруватиме подарунок, щоб було цікавіше). Лінка пішла у торговий центр і там побачила Мацека. Він вдав, наче її не помічає. У цю мить вона усвідомила, що її почуття зникло. Лінка зайшла до фотокрамниці і залишила там фото, щоб його відновили і зробили копію.

II

У день Святого Миколая Лінці дісталася чашка з оленем. Каська отримала величезний квітковий горщик, розмальований слониками, над яким Лінка і Кася реготали у домі новенької.

Останнім часом Каська й Лінка дуже подружилися. Каська виявилася нормальною, класною дівчиною. Вона була весела, із неймовірним почуттям гумору, хоча в школі цього й не було видно. Зате Наталія з Лінкою не розмовляли.

Лінка подружилася з Каською, яку Наталія ненавиділа, бо та подобалася Міхалові.

Дівчата домовилися зустрітися в неділю, і Лінка повернулася додому в піднесеному настрої. У Касиному товаристві вона почувалася легко й невимушено.

III

Вихідні радували, незважаючи на те, що довелося залишитися з Каєм, бо бабуся Стефа поїхала. Малий був на диво слухняним. Лінка читала детектив.

В обід Кай відмовився їсти, Лінці здалося, що лобик у малого занадто гарячий. Під вечір у Кая було майже сорок градусів. Лінка зателефонувала до Адама, але в того ввімкнувся автовідповідач. Тоді до бабусі Стефи. Те саме. Одягла Кая так тепло, як тільки могла, вибігла з ним на вулицю. Таксі не було. Лінка спинила якусь машину і попросила відвезти до лікарні.

У прийомному відділенні було зо тридцять осіб. Лінка відчула, що зараз розплачеться. Посадила Кая, бо вже не мала сили його тримати, і стала поруч. У неї запаморочилася голова і їй здалося, що вона от-от впаде. Раптом почула голос Адріана, кузена Наталії. Виявилося, що його батько лікар.

Прийшов тато Адріана, узяв Кая на руки, а Адріан обняв схвильовану Лінку за плечі. Коли Кая оглядали, до Лінки подзвонили з фотостудії, бо була готова фотооргафія. Потім подзвонив Адам, Лінка сказала, що в Кая інфекція. Тато їхав у лікарню.

Адам запропонував підвезти Лінку додому, вона хотіла привезти улюблену іграшку Кая. Поїхали по пінгвіна, а тоді назад до лікарні. Адам уже був там. Кай уже отримав ліки й помітно пожвавився. Адам лишився в лікарні, а Адріан відвіз Лінку додому. Вона весь час була без куртки і тепер ледве дійшла до дверей. Адріан допоміг їй іти, вдома напоїв ліками від грипу. Лінка показала свої фото. Одну Адріан взяв, щоб намалювати з неї картину.

IV

Уранці Лінка прокинулася бадьора й із чудовим настроєм. Адам надіслав есемеску, що по обіді вони з Каєм повертаються додому.

Уночі випав сніг, Лінка вирушила зробити фотографії. До неї написала Каська. Згодом Лінка, зовсім замерзши, прийшла до дівчини. Виявилось, що Кася малює комікси, яких є вже багато. Лінка порадила відправити до якогось видавництва.

V

У фотостудії зробили кілька більших і кілька менших копій маминої фотографії. Якість покращили. Лінка зраділа. Якщо мама приїде на свята, Лінка матиме для неї подарунок. Поклала фотографії до рюкзака й вийшла.

Баба повернулася в неділю ввечері, коли Лінка вже спала. Кай повинен був залишатися вдома два тижні, приймати антибіотики й вітаміни.

Ввечері Лінка у своїй кімнаті дістала фотографії. Лінка розглянула середину фотографії і раптом побачила, що мама була вагітна! Дівчина була переконана, що мамин живіт на знімку – це таємниця, про яку вона не знала.

VI

Майже весь грудень, до самих свят, Лінка не знала, що робити. Їй хотілося розповісти комусь про фотографію, але дівчина не могла наважитися. Лінці було цікаво, де та дитина.

Бабуся сказала, що мама на свята не приїде, бо зайнята. Лінка почала допитуватися, але стара сказала, що це справи дорослих. Дівчинка побігла у свою кімнату, бабуся розсердилася і кричала, бо ліжко було не застелене. Вона почала скидати ковдру, випали фотографії з-під матрацу.

На питання Лінки, де дитина, бабуся сказала, що вона померла від вади серця. На розпитування Лінки бабуся відповідати не хотіла і наказала нічого не говорити мамі. Бабуся пішла, а Лінка думала, як добре б було мати сестру.

Андріан написав до Лінки і запросив зустрітися.

VII

По Лінку до гімназії приїхав Адріан. Вони поїхали до вишуканої кав'ярні. Зі списку з 64 видів кави Адріан вибрав каву з кардамоном. Кава пахла солодко й водночас різкувато. Лінка відчувала на язиці смак меду й кардамону. Хлопець зустрівся з Лінкою, бо мав ідею підробітку: у його дядька недалеко Варшави була міні-плантація ялинок, які треба повикопувати й посадити в горщики перед святами. Лінка опинилася без жодної копійки, а їй так хотілося купити якісь подарунки для Адама, Кая й бабусі... Тому вона погодилася.

Коли до кав'ярні зайшла пара з немовлям, Лінці навернулися сльози на очі. І раптом Лінка, сама здивована тим, що робить, розповіла Адріанові все.

Адріан поспівчував Лінці і сказав, що можна сходити на могилу сестри, може, тоді полегшає. Та Лінка не знала, де саме могила сестри.

VIII

У неділю Лінка поїхала з Адріаном викопувати і садити ялинки. Хлопець виявився суперовим товаришем. Лінка розповіла йому про свою родину, про клас і вчителів. Про те, якою вона була в дитинстві. Лише про Мацека не згадувала. Адріан слухав уважно, водночас дивлячись на засніжену дорогу. Їхав спокійно й зосереджено.

Копати виявилось нелегко, земля ніяк не піддавалася. Обоє працювали в поті чола. За кілька годин перед ними стояв ліс ялинок у пластикових горщиках. Лінка була аж мокра. Вона й гадки не мала, що фізична праця так утомлює. Куртки скинули і поставили у машину.

А коли вернулись до машини, Лінка виявила, що загубила ключі. Як на зло почав падати лапатий сніг, укриваючи все довкола. Адріан швидко стягнув свого светра й накинув їй на плечі. Врешті, хлопець мусив вибити вікно у машині. Він пригостив Лінку кавою з кардамоном. А тоді вони взялися знову працювати. Згодом тато Адріана привіз запасні ключі і піцу. Він не сварив за розбиту шибку.

Вдома Лінка грілася, приймаючи ванну, а бабуся прийняла ялинку з запискою від якогось юнака. Виявилось, що її привіз Адріан.

IX

Святкові канікули мали одну ваду: баба Стефа написала величезний список продуктів, які Лінка мала скупити. Побачивши чергу в магазині, Лінка лише зітхнула. Щойно вона доперла додому повні торби, як змушена була прибирати. А потім бабуся перетрусила усю шафу, викинувши весь малий одяг. Лінці хотілося вшитися з дому.

Нарешті їй вдалося вислизнути й зустрітися з Каською. Дівчата подалися купувати подарунки. Вони зустріли Норберта, їхнього однокласника. Він запросив дівчат святкувати Новий рік у нього, бо батьки їдуть в Єгипет. Лінка й Каська вагалися.

Вдома бабуся, Кай і Лінка пекли медяники.

X

У переддень Різдва вони із самого ранку прикрасили ялинку, яку подарував Адріан. Доки вони прикрашали ялинку, Лінка намагалася розпитати бабусю Стефу про деталі, пов'язані зі знайденою фотографією, проте нашттовхнулася на несподіваний опір.

Нарешті, бабуся неохоче зізналася, що немовля поховали в Кракові. Проте чомусь ці слова звучали не надто переконливо.

Кай чекав Миколая, Лінка приготувала йому подарунки. Був святковий настрій, але не було мами. Бабуся приготувала коропа, пиріг, капусту з грибами. Усі сіли за святковий стіл. Потім бабуся взяла братика до кухні, щоб Лінка непомітно принесла подарунки від Миколая. Але тут раптом на порозі з'явилася мама! З довгим волоссям і темними колами під очима. Лінка сказала братику, що мама зустріла Миколая і принесла подарунки.

Лінка почувалася ніяково, бо мама явно здавалася хворою. Але потім дівчина отримала в подарунок фотоапарат, про який довго мріяла. Адам сказав, що Миколай отримав премію і йому вистачило на такий подарунок.

Лінка була щаслива. Ніколи в житті вона не отримувала такого чудового подарунка! Кай отримав конструктор "Лего". Задоволена бабуся вивчала новий кухонний комбайн, подарований Адамом, і куплені Лінкою книжки. Навіть мама нарешті розпакувала шкатулку, яку їй підготувала Лінка (хоч і не сподівалася побачити сьогодні маму) та інші подарунки від Адама й бабусі.

XI

Атмосфера вдома була якоюсь дивною. Мама поводитися, наче інопланетянка, яка випадково потрапила на Землю. Потім раптом почала прибирати, готувати їсти, займатися Каєм. Здавалося, усе повернулося до норми, проте Лінка розуміла, що це не так, бо їй вдалося перекинутися з мамою хіба що кількома незграбними фразами.

Лінка хотіла запитати, як бути з Новим роком? Норберт нагадував про свою вечірку вже кілька разів. Та Лінка не була переконана, що їй хочеться туди йти. З іншого боку, більше ніхто її нікуди не запрошував. Адріан не озивався. Щоправда, він був лише знайомим, товаришем, і Лінка нічого й не очікувала, проте дівчина почувалася ошуканою.

Напередодні Нового року Каська почала її вмовляти поїхати на цю Норбертову вечірку. І вона погодилася.

Перед Новим роком мама дала грошей і Лінка купила нову сукенку. До неї купила чорні атласні туфельки. Халіна відчувала, що виглядає просто незрівнянно.

Вечірка була на іншому кінці Варшави. Будинок Норберта був дорожезний і комфортабельний. Господар показав їм весь будинок.

Усередині була купа людей, більшості з присутніх Лінка не знала. Якись Норбертові друзі із бляшанками пива в руках, густо нафарбовані дівчата. Було кілька однокласників, серед них і Наталія, яка непривітно глянула на Халіну. Наталія ходила з високим хлопцем.

Кася і Лінка пили коктейль, і з цікавістю роззиралися довкола. Лінка зрозуміла, що такі вечірки просто нудні. Бо скільки ж можна запихатися чипсами й провадити пустопорожні балачки? Після коктейлю трішечки паморочилася голова, та й узагалі дівчина почувалася не дуже добре. Зате Каська була у своїй стихії. Вона явно фліртувала з якимось блондином і потягувала черговий напій. Узагалі, де не глянь,

цілувалися парочки. Проте в Лінки не було найменшої охоти крутити шури-мури.

Лінка вигребла з миски всі горішки й від нудьги вирішила пошукати туалет. У ванній кімнаті Лінка побачила Наталію в самому бюстгальтері й розстебнутих брюках, вона цілувалася з високим хлопцем. Хлопець однією рукою намагався розстебнути їй ліфчик, а другою – пасок своїх брюк. Обое одночасно глянули на Лінку. Вона вибігла.

Лінка шукала Касю, щоб піти звідси. У цьому будинку, здавалося, було чи не сто кімнат. У деяких напівголі пари лежали на ліжках, анітрішечки не переймаючись, що їх може хтось побачити. Усі були п'яні. На кухні до неї пристав якийсь хлопець і хотів поцілувати. Лінці здалося, що її зараз знудить. Решта хлопців спостерігала й сміялася. Лінці вдалося вирватися. Вона знайшла Касю, але та не хотіла йти від хлопця, з яким розмовляла. Халіна лише махнула рукою, схопила своє пальто й вибігла з будинку.

Була дванадцята година. Раптом подзвонив Адріан. Лінка сердилась, бо думала, що він десь святкує і раптом собі згадав про Лінчине існування! Дівчина сказала, що опинилася у якійсь дірі, не знає, як повернутися додому. Вона роз'єдналася, але телефон майже відразу знову задзеленчав. Лінка сказала вулицю, і він приїхав по неї. Лише в машині вона помітила, що в Адріана почервонілі очі й він дуже мовчазний. Виявилось, що мама Адріана у лікарні, у неї інфаркт. Коли хлопець привіз Лінку додому, обом не хотілося прощатися. Адріан запросив Лінку на каву з кардамоном. Поїхали до його дому. У квартирі панував симпатичний розгاردіяш. Скрізь лежали книжки й диски. Поки Адріан варив каву, Лінка була у його кімнаті, де були численні мистецькі альбоми. Лінка почала переглядати полотна. Раптом вона побачила картину, на яку Адріана явно надихнула її фотографія. Та це була не остання несподіванка. Перегорнувши кілька наступних робіт, Халіна побачила на картині своє обличчя! Скрипнули двері, Лінка відскочила від картин мов обпечена. Адріан обережно ніс дві чашки. Кава з кардамоном смакувала чудово. Розігрівала й додавала сил. Якраз те, що треба в новорічну ніч. Дівчина попросила показати картини, але Адріан не показав її портрета.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Січень

Вона йде за ручку з бабцею по садку. У ньому є колодязь. Дівчинка пропонує заглянути у нього, бо там живе маленька дитинка. Бабуся тягне дівчинку і каже, що там нікого нема. Але дівчинка опирається й підстрибує біля колодязя. Вона каже, що мама не хотіла дитини, бо вона була чорнява. А мама хотіла білявої. І мама не хотіла і її. Бабця присідає й міцно пригортає дівчинку до себе. Говорить, що це неправда.

I

Повернення до школи після свят було стресом, але скоро мали бути зимові канікули на два тижні.

У школі Халіна помітила, що Міхал, який сидів біля Каськи, поводить ся так, наче образився на свою сусідку.

Кася запросила Лінку в басейн.

II

Каська вміла гарно плавати. Вона розповіла Лінці, що плавання допомогло їй вилікувати дитячий церебральний параліч. Лінка побачила, що у подружки на плечі є родимка у вигляді сердечка.

Раптом Лінка пригадала собі про ту нещасну новорічну вечірку. Кася сказала, що просто поговорила з тим хлопцем, а взагалі, їй подобається Міхал, хоч не звертає на неї уваги. Лінка сказала подрузі, що помітила, як Міхал дивиться на неї. А Кася говорила, що Лінка з Адріаном схожі на пару.

III

Удома мама готувала їсти, Адам грався з Каєм. Лінка усміхнулася. Може, усе буде, як раніше? Та коли мама повернула голову, щоб привітатися, Лінка помітила, що мама довго плакала. Вона нічого не пояснила, Лінка поклікала Фікуса і пішла гуляти.

На прогулянці Лінка зустріла однокласницю Моніку з її собакою. Моніка розпитувала про вечірку, бо чула, що Кася тоді займалася цим з одним чуваком так голосно, що на весь дім було чути.

Лінка зрозуміла, що це брехні Наталії. А Лінка ж нікому не розп'якала, що бачила тоді у ванній.

Наталія мешкала недалеко. Лінка прибігла до неї і наказала спростувати плітки про Касю. Наталія відмовилась, тоді Лінка збрехала, що сфотографувала тоді випадково Наталію і хлопця, бо робила знімки Норбертових інтер'єрів своїм новим фотоапаратом. Раптом до Наталії прийшов Міхал. Лінка сказала, що Наталія може йому щось пояснити. Але Наталія розплакалася і зачинилася в квартирі, залишивши Лінку і Міхала.

Лінка розповіла Міхалові, що всі плітки про Касю – неправда, яку вигадала Наталія.

IV

У школі Міхал знову дивився на Каську ніжно, як завжди. Лінка радила подрузі зробити перший крок, бо Міхал сором'язливий. Але Кася вирішила чекати. Наталії в школі не було.

V

Наталія не приходила до школи вже цілий тиждень. Лінка надіслала їй кілька есемесок, але та на жодну не відповіла. У п'ятницю до Лінки написав Адріан. Він запропонував поїхати до Кракова шукати могилу сестри.

По дорозі Лінка розповіла про вигадку з фото Наталії з хлопцем на вечірці. Адріан слухав мовчки. Але довідавшись, що Лінка не бачила Наталії відтоді, як це сталося, раптом зупинився на узбіччі. Він переживав, щоб з Наталею нічого не сталося. Хлопець розвернув машину і сказав, що Лінка повинна усе пояснити Наталії.

Мама Наталії розповіла Лінці, що дочка зачинилася у своїй кімнаті. Ні з ким не спілкується, нічого не їсть, не ходить до школи. Лінка написала записку, що все вигадала про фото, склала записку і попросила маму просунути записку під двері. А потім подзвонити Лінці і сказати, що станеться. У машині Лінка отримала смс, що

Наталія вже вийшла з кімнати.

Андріан згадав, що Лінка сказала йому в дорозі, коли сварилися за Наталію, що він для неї ніхто. Хлопець образився і відвіз Лінку додому, замість їхати в Краків.

Вдома Лінка посварилася ще й з мамою, яка не приділяла їй уваги, а потім дівчина плакала у своїй кімнаті.

VI

Зранку Лінка думала, що робити із цим усім, що вона заварила. Була неділя. Дівчина пішла до Адріана. Він ще був у піжамі. Дівчина вибачилася. Адріан запропонував їхати у Краків.

VII

Вони знову мчали тим самим шосе. Десь на півдорозі Адріан почав розповідати про маму, яка постійно погано себе почувала, але багато працювала. А коли втратила роботу, постійно казала, що погано відчувається. А батько та Адріан легковажили на це. Тепер батько дуже жаліє про це і постійно біля мами.

У Кракові на кладовищі вони досить швидко знайшли потрібне місце, але ні в родинному склепі, ані десь поблизу жодної дитячої могили не було.

Адріан вирішив перевірити записи у цвинтарних книгах. Шукали за прізвищем, спершу маминим по чоловікові, потім за дівочим, проте нічого не знайшли.

Адріан запропонував просто спитати бабусю. Лінка набрала номер бабці Стефи, але та, почувши запитання, несподівано роз'єдналася. А коли Лінка передзвонила, увімкнувся автовідповідач.

Дорогою додому хлопець запропонував на канікулах поїхати на пленер мистецького ліцею.

Раптом подзвонила бабуся і сказала не лізти в ці справи, бо станеться щось жахливе. Та Лінка вирішила усе дізнатися.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Лютий

Палата з рядами немовлят у маленьких пластмасових чарунках. У палаті поруч – інкубатори з дітьми, які народилися зарано.

До котрої із цих палат зайде сумна жінка. Постать у лікарняній сорочці зупиняється біля світлої палати, та за хвилику знову рушає вперед, продовжуючи свою нелегку мандрівку. Отже, це ще не кінець.

Сумна жінка не вийде звідси за два чи три дні з рожевим згорточком у тремтячих руках. Чи навчиться вона любити свою дитину крізь плутанину трубок, пластмасову шибку, коли до немовляти можна ледь торкнутися? Жінка плаче.

I

Лінка стала учасником пленеру і фотографувала з іншими понад дві години стару школу. Керівники, Марек і Патриція, мали величезні знання й досвід.

Лінка й досі не могла повірити, що мама відпустила її на пленер. Подумала, чи не

доклалася до цього бабуса Стефа, яка наказала триматися подалі від родинних таємниць.

Після фотографування, починалося обговорення фото. Лінчині роботи розкритикували. Але дівчині тут подобалося. Після кожного заняття дівчина усвідомлювала, що розуміє дедалі більше. Тепер їй стало ясно, що вона фотографувала досить хаотично, і чимало знімків, які досі вважала добрими, насправді такими не були. А вже якщо й траплявся якийсь непоганий, то це було, радше, випадково.

II

Після обіду Лінка познайомилася з хлопцем на ім'я Конрад. Він запитав тихо (але Лінка чула) Адріана, чи вона його дівчина. Адріан відповів "Ні". Через це Лінка погодилася на пропозицію Конрада ввечері прогулятися.

III

Ввечері Конрад виявився неприємним: він кутив, вважав, що головне – мати гроші, мав химерну поведінку. Він хотів покласти їй руку на плече, але Лінка пішла до школи, де зараз ночували учасники пленеру.

Лінка уже лягала спати, але згадала, що має почистити зуби. У коридорі вона підслухала розмову Адріана і якоїсь дівчини. Хлопець розповідав про свої плани щодо малювання. Для Лінки це було прикро.

IV

У наступні дні Лінка намагалася зорієнтуватися, з ким із дівчат зустрічається Адріан, але він гарно маскувався. Адріан, здавалося, був на Лінку ображений. Вони хоч і спілкувалися, але все вже було не так, як раніше. Конрад після тієї прогулянки до неї не озивався.

Лінка вже встигла розповісти Касі про курси, заняття, фотографії. Розповіла про Конрада, який, як їй здавалося, починав їй подобатися. Кася давали поради, як треба поводитися з хлопцями.

V

Наступного дня під час занять Лінка наче мимохідь підійшла до Конрада і скористалася порадами Касі. Після розмови з хлопцем, Лінка подумала, що Кася б нею пишалася.

Ця розмова явно подіяла. Конрад дивився на Лінку з усе більшим зацікавленням. Дівчині було цікаво, що буде далі, коли закінчатся заняття на курсах. Ця розвага навіть почала їй подобатися.

VI

Конрад запросив Лінку на побачення в парку. Кася скептично ставилася до такого запрошення, бо надворі був мороз. Парк аж ніяк не підходив.

VII

Лінка засумнівалася, чи справді побачення в парку було гарною ідеєю. Вона страшенно замерзла, а Конрад говорив лиш про свій улюблений гурт "Нірвана". Коли Лінка запропонувала перекусити, виявилось, що Конрад не має грошей. Дівчина заплатила за нього. До бару зайшли двоє японців, які питали щось англійською. Вони,

мабуть, намагалися замовити курятину, проте низенький в'єтнамець англійської не знав. Ця сцена привернула загальну увагу. Усі відвідувачі реготали. В'єтнамець повторював: "Куйка нема, пйосоу". Не реготав лиш Конрад.

Лінка глянула на нього. Він більше не здавався їй гарним. Дівчина побігла від нього геть.

Березень

Будинок старий. Стіни пофарбовані до половини олійною фарбою салатового кольору. Коридори здаються безкінечними. Раптом усі двері одночасно розчахуються, говорячи: "Що це там, що це там". Раптом вибігають лікарі й медсестри, їхні халати розвіваються. Розштовхуються ліктями, біжать у юрбі, яка продовжує скандувати: "Що це там, що це там, що це там, що..."

I

Лінка розповіла Адріану, що їй снилася психіатрична лікарня. Хлопець не вірив у сни.

Після курсів Адріан з Лінкою майже не бачилися. Лінка була певна, що в нього є якась подружка. Але вони продовжували бути друзями. Хлопець пообіцяв Лінці дізнатися у лікарні, якщо це можливо, про народження Лінчиної сестри.

Вдома Лінка помітила, що мама виглядала так, ніби постійно чогось боялася.

II

Лінка не любила математики і фізики. І якщо з математикою можна було якось змиритися, бо вчив її класний керівник, то фізичка Райдуга могла покликати учня, що відстає, додому і там його "пиляти" годинами, а у неї було тринадцять котів, які жахливо смерділи.

Посидівши всього кільканадцять хвилин й уважно придивившись до завдань на тему електромагнітних хвиль і коливань, Лінка збагнула, що не відповість на жодне запитання. Райдуга сказала, щоб Наталія позаймалася з Лінкою.

III

Наталії та Лінці було незручно спілкуватися після сварки. Згодом Наталія сказала, що образилася, бо Лінка знайшла собі нову подругу і хлопця, а її кинула саму. У глибині душі Лінка відчувала, що в Наталиних словах є дешиця правди.

Ввечері Адріан написав, що знайшов дещо. Лінка так хотіла дізнатися, що під приводом вигулювання Фікуса, вискочила з дому. Виявилось, що Адріан знайшов документи мами й інформацію про пологи. Дівчинку звали Катажина Печериця (їй не дали прізвища ні мами, ні тата), вона народилася з ДЦП. За документами виходило, що сестра жила кілька років, хіба що в документах помилилися.

По Лінку вийшов Адам. Він питав, що це за хлопець. Але Лінка нічого не говорила. Вона просила вітчима розповісти їй правду. Тоді він не витримав і сказав, що мама, коли Лінка була маленькою, народила другу дитину, але дівчинка померла при народженні. Мама дуже важко це пережила. Потрапила до психлікарні. У неї була депресія... Нещодавно хвороба знову озвалася. Мама їздила лікуватися до Кракова.

У своїй кімнаті Лінка розмірковувала про три версії про сестру: смерть від вади

серця, смерть при народженні і ДЦП. Хтось явно брехав Лінці.

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Квітень

У будинку високі готичні вікна, на них – похмурі темні ґрати. Двері будинку розчахуються, і вибігають хлопчики і дівчатка. Жінка розглядає їх. Раптом наче впізнала когось, але ні, усе-таки не вона. Остання дитина проходить, а жінка безпорадно щупить плечі.

I

На Лінку чекали іспити. Дівчина накинулася на підручники й різні посібники. Та лишалось лиш три тижні. Учителі влаштовували тестування, давали завдання, щоб підготувати гімназистів до випускних екзаменів. Лінка перестала зустрічатися з однокласницями, особливо з Каською.

Дівчина майже не спала. Замість кави почала пити аргентинський чай мате. Їй здавалося, що від нього наче прояснюється розум.

Одного разу Адам попросив Лінку посидіти з братом. Лінка допомагала Каєві складати пазли і тоді зрозуміла, що пошук сестри теж своєрідний пазл: вона розшукує сестру, молодшу на рік дівчину, яка живе в дитячому будинку або ж її хтось удочерив. Вона не померла, тому її мусили кудись віддати. Можливо, саме це й спричинило мамину депресію і їй довелося лікуватися в психіатричній лікарні.

II

Лінка старанно готувалася до іспиту, але думала й про розслідування сімейної таємниці. Дівчина шукала в інтернеті чоловіків з прізвищем Печериця. Список зробився довжелезним, а була вже четверта година ранку. А вранці мав бути іспит!

III

Зранку дівчину розбудила мама, яка навіть не знала про іспит. Про ліцей, у який хотіла би вступити Лінка, вона теж нічого не знала.

IV

Лінка встигла на іспит. Вона боялася не гуманітарної частини іспиту, а природничо-математичної, яка мала бути завтра. Але й завдання з мови й літератури прочитала з певним страхом, проте вже за кілька хвилин розуміла, що вони схожі на всі ті, що вона їх розв'язувала раніше. Лінка підвела голову і побачила, як Наталія підказувала Міхалу. Наталія диктувала Міхалові весь іспит. Вона вочевидь сподівалася його завоювати. Раптом Лінка помітила, що вчитель встає, Наталія і Міхал були в небезпеці. Лінка врятувала ситуацію: кинула стілець і впала сама, а потім попросилася в туалет. Усі реготали, але Наталія була врятована! Залишалось сподіватися, що наступного разу вона буде обережніша.

V

Наталія прийшла до Лінки додому, щоб подякувати за порятунок на іспиті.

Ввечері Лінка гуляла з Фікусом і познайомилася зі старенькою жінкою, хазяйкою

пуделя. Старенька, з якою вона щойно познайомилася, розповіла їй про все своє життя. Дівчині було трохи ніяково вислуховувати ці звірвання, та з іншого боку, не можна було просто собі піти геть.

Вдома Лінка думала про цю бабцю та її коханих. Лінка навіть забула про завтрашній іспит. І про складений учора список людей на прізвище Печериця.

VI

У суботу Лінка подзвонила до Адріана. Їй кортіло обговорити з ним подальші пошуки і пожалітися на математично-природничу частину іспиту, бо декілька завдань написала неправильно.

При зустрічі Адріан приніс тест, за яким можна було перевірити відповіді. Виходило, що Лінка написала непогано. Хлопець запитав, чи працює над фотографіями на конкурс. Він радив скористатися шансом.

VII

У неділю Лінка розповіла мамі про іспити, про слабкі ліцеї, до яких вона точно могла би вступити. І про приватний ліцей. І про конкурс. Лінка хотіла стати професійним фотографом. Мама розповіла, що хотіла бути науковцем, займалася мовознавством, давніми слов'янськими мовами. Але нічого не вийшло. І це не через Лінку. Коли загинув тато, було фінансово дуже важко. Мама розповіла про аварію, тато їхав до бабці Божени, до Сероцька. Мама з татом посварилися. Батько сів до машини й поїхав. Було мокро і машина не справилась з керуванням.

Увечері, коли всі вже спали, Лінка набрала в пошуку слова "польська філологія, Ягеллонський університет". Переглянула всіх викладачів факультету, сподіваючись знайти чоловіка на прізвище Печериця, але її спіткала невдача.

VIII

Адріан допоміг Лінці шукати. Він знайшов: "Єжи Печериця Кафедра слов'янського мовознавства Варшавський університет чергування протягом весняного семестру...". Адріан припустив, що у мами Лінки міг бути роман з тим чоловіком.

Адріан навіть признався, що у його батька був роман із медсестрою, коли мама втратила роботу. Це тривало роками. Але тато не пішов від родини. Батьки далі живуть разом. Лінка відчувала, що Адріан їй довіряє.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Травень

Єдина чорна блузка затісна. Блискучий атлас напинається на животі й збирається зморшками. Вона не помила голову, не пам'ятає, коли це робила. Скидає блузку і вдягає вовняний светр. Відразу обливається потом. У чорному одязі стоять над труною. Земля сиплеться між пальцями, щось погойдується всередині тіла. Її перехоплює перша потуга, переламує навіпіл, непотрібні долоні віднаходять місце на животі, вона чує власний стогін і розважливий голос, немовби нізвідки: "Води їй відійшли, викличте негайно швидку".

I

Лінка, мама, Адам і Кай їхали поїздом. Лінка читала. Решта – спали. За півтори години вони мали бути в Кракові.

II

Лінка ніколи не бачила Марчика. Це її дуже далекий родич, який завтра мав отримати перше причастя.

Їх зустріла бабця. Лінка насилу могла втямити, хто кому ким доводиться, та здається, вона й Марчик мали спільного прапрадіда.

Лінка допомагала Марчику вдягати святковий костюм. Його батько – дядько Леон настирливо пропонував Адамові випити чергову чарку горілки, а мама – тітка Магда, курила.

Атмосфера була напружена. Адам і мама сиділи за столом, бо так годилося. Кай нудьгував, а Лінці здавалося, що вона от-от задихнеться. Вона ненавиділа тютюновий дим. Лінка з Каєм вийшли погуляти.

III

Карти в Лінки не було, та вона записала собі тітчину адресу в мобільному. Дівчина з братиком прийшли парк. Згодом телефон виявився розрядженим, Кай сказав, що пам'ятає адресу.

Почало вже сутеніти. Дорогу додому було важко знайти, Лінка побачила щось схоже на поліцейський відділок, але це виявився "Краківський дитячий будинок". Лінка припускала, що десь у такому будинку мешкає її загублена сестра. Будинок був величезний. Поряд був фонтан, у який задивився Кай. Він говорив, що бував тут. Справді, два роки тому малий їздив із мамою до бабусі. Кай сказав, що вони з мамою виглядали тут якось подругу-дівчину.

Лінка з братом повернулися до тітки, усі сварилися через те, що вони так довго гуляли. Лінка сказала братові нічого не говорити мамі про фонтан.

IV

Лінка розуміла, що перебуває близько від розгадки. Усе вказувало на те, що у тому дитячому будинку жила її сестра. Лінка знала її ім'я та прізвище. Досить звернутися до дитбудинку й запитати.

У день причастя головним видавалося розпаковування подарунків. Марчикові, крім велосипеда, дісталися ноутбук, мобільник і айпад, хоча їхню родину складно було назвати заможною.

Халіна думала над планом пошуку сестри. Спершу дівчина, потім її батько. Лінка вислизнула на вулицю і пішла до дитячого будинку. Дівчина зайшла в канцелярію, але там ніякої інформації не надавали, бо це було заборонено.

Вирішила обійти будинок довкруг. На лавочці між зеленими кущами сиділа молода жінка. Лінка спитала, чи вона знає Касю Печерицю. Жінка знала її, але тут дівчини не було, бо її вдовчили. Жінка більше нічого не могла сказати. Лінка лишила їй свій номер телефону.

Лінка не знала, що про все це думати, не знала, чи в такій ситуації можна піти до

університету, де працював пан Печериця.

V

Адріан вважав, що Лінці слід припинити пошуки. Якщо тепер сестрі гарно живеться, а воно напевне так і є, то нащо переслідувати її кошмарами з минулого?

Мама Лінки була в дивному стані. Останнім часом багато спала. Адам сказав, що вона на лікарняному.

Щоб відволіктися, Лінка вирішила зробити фотографії на конкурс.

Суботнього ранку дівчина вийшла фотографувати. Вона зняла міст Понятовського, Свентокшиський міст, будинок бібліотеки Варшавського університету з ботанічним садом на даху, Саський сад з таємничими статуями. Але фотографії Лінці не подобалися.

Після кількадечної сплячки до мами у вихідні раптом повернулася енергія, і вона вирішила більше приділити часу Каєві.

Лінка зустрілася з Адріаном. Дівчина була впевнена, що з її фото нічого не вийде. Адріан розповів, що його запрошує на навчання одна з тіток до Лондона. Тоді Хлопець сказав, що фото в Лінки не виходять, бо вона позбавлена емоцій, не думає про найкращу подругу, маму, до всіх ставиться однаково, усі, наче кам'яні боввани в парку. Адріан сказав, що кохав Лінку, а їй байдуже, що він поїде в Лондон. Лінка нічого не могла сказати. Адріан пішов геть, гордовито піднісши голову.

Дівчина думала, що Адріан влаштував їй скандал ні сіло ні впало, саме тоді, коли вона шукала в нього підтримки.

VI

Лінці не спалося, бо вона весь час думала про те, що сказав їй Адріан.

Дівчина вирішила порозумітися з Наталією.

VII

Зранку Лінці спало на думку фотографувати людей. І почне вона з Наталії. Весь день збиралася поговорити з подругою. Нарешті Лінка прийшла до подруги і вибачилася. Потім запропонувала сфотографувати подругу. Наталія погодилася і розповіла, що має хлопця на ім'я Марцін.

Лінка виходила від Наталії щаслива.

Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Червень

Човен пливе по темному озеру. На дні човна хтось лежить, закутавшись у спальник. Ми пливемо прямо. Раптом здіймаються високі хвилі. Це щось під водою. Воно велике й чорне, я не знаю, як від нього втекти. Я обливаюся потом, плачу й намагаюся маневрувати човном. Раптом він нахиляється й людина в спальнику падає у воду. Я кидаюся за нею, щоб врятувати, й відчуваю, як мене обліпило щось мокре й волохате. Мене заливає вода.

I

Була четверта година ночі. Лінка була перелякана сном. Іноді в неї складалося враження, що вона бачить чужі сни, точніше, чужу реальність, до якої незбагненим чином отримала доступ.

Дівчина слухала фадю і думала про Адріана. Як їй могло здаватися, що вона нічого до Адріана не відчуває? Лінка сумувала за ним.

II

Адріан подзвонив. Він повідомив, що роботи на конкурс можна подавати аж до середини липня. Хлопець мав виїжджати ще до кінця навчального року, 17 червня. Лінка так хвилювалася під час розмови, що нічого не сказала.

III

Весь наступний тиждень Лінка сумувала за хлопцем. Оголосили результати іспитів. Її переслідували різні почуття. Смуток. Відчуття втрати. У неї більше не було найширшого друга, того, хто знав її краще, ніж вона сама, розумів і завжди приходив на допомогу. Не наважувалася попросити вибачення.

Вдома Лінка ридала, але ніхто не бачив. Мама раптом запалилася бажанням зробити в хаті ремонт. Вона явно почувалася краще, і Лінка, яка справу своєї сестри, дитбудинку й інших таємниць відклала на потім, боялася, що якби мама дізналася про її пошуки, то хвороба могла би знову повернутися.

IV

У день Адріанового від'їзду вона прокинулася на світанку. Лінка вийшла з дому, щоб іти до гімназії, але ноги самі понесли її в аеропорт.

Там відшукала Адріана. Серце калатало так сильно, дівчина боялася, що воно от-от вискочить із грудей. Руки тремтіли, спину обливав піт. Дівчина сказала, що прийшла попрощатися.

Запала мовчанка. Обоє дивилися одне одному в очі. Лінка наважилася й обійняла його за шию. За мить відчула його руки на своїй спині. Так вони й стояли, притулившись, а тоді Лінка несміливо торкнулася його волосся, відгорнула пасмо за вухо. Дівчина вибачилася і сказала, що кохає його. Адріан обійняв і поцілував її. Він уже мусив йти. Вона дивилася, як Адріан пройшов за рамку й востаннє глянув на неї щасливими очима. А тоді його уста прошепотіли: "Я тебе кохаю!"

V

Лінка раділа, бо була закохана. Наталія про все здогадалася. Завтра мав бути останній дзвоник. Подруги вирушили робити фотографії. Лінка фотографувала Наталію з павичем, який розпустив хвоста. Дівчина була впевнена, що із цього вийдуть справді класні фотографії.

VI

Сьогодні мав бути останній дзвоник. Лінка подумала, що за 10 місяців дуже багато змінилося.

VII

Кася і Лінка сиділи вдома у Лінки. Лінка розповідала Касі про свою ідею фотосесії. Їй було трохи ніяково, що спершу вона фотографувала Наталію. Але вирішила бути

відвертою. Каська повинна знати, як багато значила для неї Наталія, і що їй, Лінці, було зле, коли вони так посварилися. Проте Каська аж ніяк не образилася. Кася розповіла про свій дитячий будинок у Кракові і навіть показала його ескіз, який сама намалювала. Раптом до Лінки подзвонила жінка, яку вона бачила тоді біля дитбудинку, і сказала, що та дівчина приїжджала недавно до дитбудинку, а зараз живе у Варшаві. Лінка почала здогадуватися, що Кася – її сестра.

Лінка сказала Касі: "Здається, що ми з тобою сестри". Мама теж була удома. Вона зайшла до дівчат. Лінка сказала, що Кася з дитбудинку. Мама зблідла й побачила у Касі родимку (Кася саме показувала свій купальник, бо дівчата збиралися в басейн).

VIII

Лінка хвилювалася за результати конкурсу. Вона побачила в інтернеті, що отримала відзнаку. Тепер могла не платити половину суми за навчання!

Лінка не хотіла говорити мамі про відзнаку. Дочка запитала, хто такий Печериця, чому тато загинув. Мама нарешті розповіла, що писала дисертацію і познайомилися з Печерицею. З татом тоді часто сварилася, бо бракувало грошей. Мама завагітніла від того чоловіка, батько не знав. Він зрадив, коли вона сказала про дитину. Мама вирішила не писати дисертацію, Печериці не сказала, що це його дитина. Мамина однокурсниця напилася й усе вибовкала татові. Батько сів до машини, а він же пив пиво. Мама тоді мала вести машину, бо через вагітність не пила алкоголю. Почалася гроза. Машину занесло на мокрій дорозі. А потім на похороні у мами почалися пологи. Лінка раптом зрозуміла, що це все їй снилося.

Дитина народилася передчасно, із дитячим церебральним паралічем. Два тижні провела в інкубаторі. Печериця дізнався від мами про дитину, признав, дав своє прізвище. Сказав, що плататиме гроші, але не хоче їх ніколи більше бачити. У нього була родина. Мама не могла дати ради із собою, що вже говорити про дитину. Лінку завезли до Сeroцька, а мама наковталася таблеток, потрапила у лікарню. Коли мама відійшла, отримала другу освіту, знайшла гарну роботу, зустріла Адама, намагалася про все забути. Лінка з матір'ю заплакали і помирилися.

Адам від них пішов.

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Епілог

Була гарна погода, у Лінки був день народження. Їй виповнювалося 16 років. Його святкували на природі, біля будинку, який винайняла мама Лінки на місяць канікул. За столом сиділи мама, Лінка, Наталія й Каська, Адам. Лінка дуже сумувала за вітчимом і запросила його, надіючись, що мама з ним помириться (а так і станеться). Міхал теж скоро має прийти. Він нарешті наважився подзвонити Касі. Наталин хлопець теж є, він пішов по хмиз для вогнища.

Лінка збирається вчитися в омріяному ліцеї, планує в серпні підробляти у кав'ярні, щоб покрити частину витрат.

На день народження Лінки приїхав Адріан, який подарував їй портрет. Хлопець фотографує усіх.

*Стислий переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*